

Aan de hand van praktijkcases, schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (B.) en Agrifirm (NL) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Toine Heijmans van Agrifirm de mogelijke problemen met toxines in het rantsoen.



Problemen met mycotoxines in vleesvee rantsoenen

Sinds drie jaar begeleid ik een vleesveehouder in Zuid-Nederland met een bezoekfrequentie van zes weken. De veehouder werkt erg secuur en draait steeds goede technische resultaten. Op het bedrijf worden stieren van meerdere rassen afgemest vanaf een leeftijd van acht maanden. Eind mei belde de veehouder me, hij had ook zojuist de dierenarts op bezoek gehad. Een aantal dieren had vers bloed bij de anus en de dieren waren onrustig. De dierenarts wist niet meteen de oorzaak, maar kon aan de dieren verder geen oorzaak vinden en raadde hem aan de voeradviseur te bellen.

Ik heb zijn bedrijf daags na zijn telefoontje bezocht en alle gevoerde voedermiddelen visueel beoordeeld. Hierbij kon ik niets vinden. Ik heb het rantsoen nogmaals berekend en ook daar vond ik geen verklaring voor wat in de stal te zien was. Er waren meerdere dieren met vers bloed bij de mest. De dieren waren goed volgevreten en het was vooralsnog een raadsel. Om alles uit te sluiten heb ik de door ons pas geleverde voeders naar de fabriek in Oss gebracht voor onderzoek. Ik wilde zeker weten dat het door ons geleverde voer ook het door de veehouder bestelde voer was. Dat bleek na onderzoek zo te zijn.



	resultaat droge stof	streeftraject rund	waardering
vomitoxine DON (µg/kg)	1266	<2400	vrij hoog
zearalenon (µg/kg)	116	<400	laag

Tabel 1 – Gehalte mycotoxine in µg/kg in onderzochte snijmais

	resultaat droge stof	streeftraject rund	waardering
vomitoxine DON (µg/kg)	1679	<2400	vrij hoog
zearalenon (µg/kg)	273	<400	vrij hoog

Tabel 2 – Gehalte mycotoxine in µg/kg in onderzochte Corngold

	resultaat droge stof	streeftraject rund	waardering
vomitoxine DON (µg/kg)	<161	<2400	zeer laag
zearalenon (µg/kg)	<22	<400	zeer laag

Tabel 3 – Gehalte mycotoxine in µg/kg in onderzochte aardappelsnippers (normen streeftraject zijn van Eurofins)

Ontstaan van mycotoxines

Mycotoxines zijn een natuurlijk afweermechanisme van schimmels. Er zijn twee typen schimmels: veldschimmels en opslagschimmels. De bestrijding van veldschimmels gebeurt via teeltmanagement. Veldschimmels worden alleen beïnvloed door veld- en weersomstandigheden. Daardoor zijn veldschimmels lastig te controleren. Een gezonde bodem geeft een sterkere plant die minder vatbaar is voor schimmels.

Opslagschimmels worden tegengegaan door goed inkuilmanagement (aanrijden, afdekken, inkuilmiddel etc.) of het op de juiste manier opslaan van grondstoffen.

Mycotoxines helemaal voorkomen is lastig. De pens maakt veel mycotoxines (gedeeltelijk) onschadelijk. Een goed werkende pens is daarom van cruciaal belang. Indien nodig kunnen (preventief) BeefFit-mycotoxine-remmers worden gevoerd.

Een goede opvolging van de mogelijke aanwezigheid van toxines in het rantsoen liet de stieren snel herstellen

Op advies van de nutritionist hebben we het voer laten onderzoeken op mineralen en sporenelementen, maar vooral ook op toxines. Onze aandacht ging nu vooral naar deze laatste uit.

Hoeveelheid maisproducten

Op het bedrijf werd een rantsoen verstrekt met 11,5 kg snijmais van 39 procent droge stof, aangevuld met 3 kg snippers, 3 kg Corngold, 2 kg Balans Promix 25% ruw eiwit, 1 kg Beef Almash 17% ruw eiwit en 1,3 kg maismeel. In afwachting van de analyse van het verstrekte voer zette de veehouder het

huidige rantsoen even op pauze en is wat meer hooi gaan verstrekken. Na ruim een week kwam de uitslag van de voeranalyse door.

Uit analyses van de maisproducten in het rantsoen bleek niet zozeer dat de norm van toxines in het individuele product was overschreden. Met de producten op zich was dus niets verkeerd. Maar de combinatie van hoge waardes aan toxines in de snijmais en het Corngold was voor de dieren te hoog. De puzzel was toen snel gelegd, de veehouder is gestopt met het voeren van Corngold. Na twee dagen zagen we de dieren weer opknappen en werd alles weer normaal.